

Ümummilli lider Heydər Əliyev hüquqi-demokratik Azərbaycan Respublikasının yaradıcısıdır

(Əvvəli 6-cı səhifədə).

Ümummilli lider Heydər Əliyevin Azərbaycan xalqı qarışısındaki böyük xidmətlərindən biri də məhkəmə orqanlarının müstəqilliyinin təmin edilməsi, hüquq-mühafizə orqanlarının fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsidir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti kimi Heydər Əliyevin 1 dekabr 1998-ci ildə imzaladığı «Məhkəmələr və hakimlər haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi və məhkəmə islahatlarının həyata keçirilməsi barədə fərmanı respublikada yeni məhkəmə sisteminin formallaşmasına müüm töhfə olmuşdur. Dövrün tələbindən irəli gələn bu dəyişikliklər məhkəmələrin işinin təkmilləşdirilməsinə, onların fəaliyyətində şəffaflığın geniş təminatına, hakimlərin seçilməsi qaydalarının mütə-

rəqqi dəyərlərə uyğunlaşdırılmasına, işində səhlənkarlığa, sui-istifade hallarına yol veren və qanunçuluğu düzgün tətbiq etməyən hakimlər barədə intizam məsuliyyətinin gücləndirilməsi məqsədinə xidmət etmişdir.

Əsası ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoymuş hüquqi islahatları uğurla davam etdirən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyev ölkənin demokratik inkişafının yeni keyfiyyət mərhələsində vətəndaş cəmiyyəti, dünyəvi, hüquqi dövlət quruculuğu yönələn cəhdər ugursuzluqla nəticələnəcəkdir».

Hazırkı mərhələdə dinamik inkişaf edən ölkə iqtisadiyyatının galirlərindən əldə olunan vəsaitin vətəndaş cəmiyyətinin və hüquqi dövlət quruculuğu prosesinin daha da sürətləndirilməsinə, əməmiliyədə, insan amilinin yüksəlişinə yönəldilməsi demokratiya sahəsində böyük təcrübəsi olan dövlətlər və ayrı-ayrı beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən də müsbət qarşılanır. Azərbaycanın bugünkü inkişaf tempi demokratik proseslərin dərinləşdirilməsini,

qanunçuluğun gücləndirilməsini və liberallaşmaya xidmət edən siyasi-hüquqi və demokratik islahatlar kursunun genişləndirilməsini ciddi tələb kimi öne çıxarırlar.

Bu gün ölkəmiz Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyev rəhbərliyi ilə ümum-bəşəri dəyərlərə əsaslanaraq mütərəqqi yolla irəliləməklə, insan hüquq və azadlıqlarının təminatı, demokratikləşmə sahəsində və hüquqi dövlət quruculuğu istiqamətində yeni-yeni uğurlara imza atır.

Cənab Prezident haqlı olaraq bəyan edir ki, hər hansı ölkənin sabit və davamlı inkişafı heç də təbii sərvətlərin zənginliyi ilə deyil, demokratikləşmə proseslərindən, qanunun alılıyinin qorunmasından, vətəndaş cəmiyyəti təsi-

satlarının inkişafından asılıdır.

Neft kapitalının «insan kapitalına» çevrilmesi deməyə əsas verir ki, respublikamız hüquqi islahatların aparıldığı, demokratik dövlət quruculuğu, insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarının təminatı sahəsində ən qabaqcıl dövlətlərdən birinə çevrilmişdir. Artıq ölkəmiz qeyd olunan sahələrdə post-sovet məkanında mövcud olan respublikalar üçün nümunədir.

Dahi öndər Heydər Əliyevin ümummilli siyasi-hüquqi strategiyası Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyev tərəfindən dönmədən, ardıcılıqla, yeni dünya nizamına uyğun olaraq uğurla həyata keçirilir.

Cənab İlham Əliyevin Azərbaycanın ən böyük milli neməti olan Heydər Əliyev döhasından, onun müqayisədilməz siyasi və dövlətçilik təcrübəsindən qədərincə bəhrələnərək, Azərbaycanı dünya dövlətləri arasında demokratik, hüquqi, qüdrətli və lider dövlətə çevirmişdir.

**Məqsəd ORUCOV,
Qəbələ rayon prokuroru,
baş ədliyyə müşaviri.**

9 May—faşizm üzərində Qələbə Günüdür

Heç kim unudulmayıb, heç nə yaddan çıxmayıb

1941-ci ilin iyun ayının 22-də faşist Almaniyası beynəlxalq sülh müqaviləsini pozaraq sovetlər ölkəsinin üzərinə qəflətən hückum etdi. Bu məharibə Sovet İttifaqı adlı böyük bir ölkənin iqtisadiyyatını iflic etdi, yüz minlərlə şəhər və kəndi viran qoydu. Dünyaya aqalıq etmək iddiasında olan Hitler Almaniyası eyni zamanda az bir müddətdə əksər Avropanı ölkələrini işğal etmişdi. Bu məharibə 1939-cu il sentyabrın 1-də nasist Almaniyasının Polşa üzərinə hückumu ilə başlamış, 1945-ci il sentyabrın 2-də Yaponianın təslim olması ilə başa çatmışdır. İkinci dünya məharibəsində dünyanın 61 dövlətindən 120 milyon adam iştirak etmişdir. Faşist bloku (Almaniya, İtaliya, Yaponiya, Macaristan, Bolqarıstan, Ruminiya, Finlandiya) məğlub edilmiş, bu bloka daxil olan ölkələrin əksəriyyəti məharibənin gedişində onun tərkibində çıxaraq, Almaniya və Yaponiya məharibə elan etmişlər.

Məharibə bəşəriyyətə çox böyük itkiler bahasına başa gəldi. Təqribən 50 milyon adam həlak olmuş, milyonlarla insan yaralanmış, şikət olmuş, itkin düşmüş, əsir düşərgələrində işgəncə və zülmələrə məruz qalmışdır.

İkinci dünya məharibəsinin başlanması Azərbaycan xalqı da ümumi vətənin müdafiəsi nə qalxdı. Soydaşlarımız bütün tərəqqipərvər bəşəriyyət üçün qorxulu təhlükəyə çevrilmiş faşizmin taununa qarşı hədsiz nifret qəzəblərini ön cəbhədə əsgəri rəşadəti və qəhrəmanlıqları, arxada isə fədakar əməkleri ilə nümayiş etdirdilər. Qələbənin əldə olunmasına Azərbaycan həm canlı qüvvəsi, həm də

maddi resursları ilə müstəsna rol oynadı. Məharibənin ilk günlərində ölkəmiz ordu sıralarına 40 mindən çox oğlan və qız yola saldı. Elə bir kənd, elə bir ailə olmadı ki, məşum məharibə xəbəri onun qapısını döyməsin. Az bir müddət ərzində 186 min nəfərdən çox könüllü xalq qoşun dəstələrinə yazıldı. Respublika ərazisində 87 qırıcı batalyon, 1124 özünümüdafiə dəstəsi təşkil edildi. 15 min nəfərlik hava hückumundan müdafiə dəstələri yaradıldı.

Məharibə illərində müttəfiq respublikalardan səfərbər olanlar hesabına 80 milli diviziya və briqada yaradılmışdı. Azərbaycanda təşkil olunmuş 416-ci diviziya Taqanroq uğrunda döyüslərdə, Ukraynanın və Varşavanın azad olunmasında fəal iştirak etdi. Qafqaz dağlarının ətəklərindən Berlinin Brandenburg qapıları nadək misilsiz şücaetlərlə dolu şərəfli döyüş yolu keçmiş 416-ci diviziya düşmənin 23 minə yaxın əsgər və zabitini

məhv etmiş beş mindər artıq faşist əsir almışdı.

Azərbaycanın qəhrəman oğullarının məharibədəki rəşadəti dövlət tərəfindən layiqincə qiymətləndirildi. 125 nəfərə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı fəxri adı verildi, 30 nəfər «Şöhrət» ordeninin üç dərəcəsinə layiq görüldü, 170 mindən çox əsgər və zabitimiz SSRİ orden və medalları ilə təltif edildi. Büyük Vətən məharibə illərində istedadlı sərkərdə və komandirlərdən H. Aslanov, M. Əbilov, H. Hüseynov, A. Vəzirov, G. Əsədov, Z. Bünyadov, H. Zeynalov, A. Quliyev, P. Əliyarbəyov, M. Mahmudov, A. Abbasov, C. Abdullayev və başqalarının adları xidmət etdikləri ordu və cəbhələrdə şöhrət tapmışlar.

Məharibə illərində respublikamız ölkənin başlıca yanaçqaz bazasına çevrilərək 75 milyon ton neft verdi. Düşmənə sarsıcı zərbələr vuran təyyarələrin 90 faizi Bakı nefti ilə havaya qalxırdı. Qəhrəman təyyarəçi general-polkovnik

Nikolay Antolşkin Azərbaycan Prezidenti ilə görüşündə Bakı neftçilərinin qəhrəman əməyindən söz açaraq minnətdarlıq hissi ilə deyirdi: «Bakı nefti olmasaydı, qəlebə de olmazdı».

Doğma Qəbələmizdən cəbhəyə 6 min nəfəre yaxın həmyerlimiz göndərilmiş, onlardan 1169 nəfəri qələbədən sonra geri qayıtmış, digərləri isə qanlı döyüslərdə həlak olmuşdu. Bu gün cəbhədən sağ qayıdanlardan Qurban Ziyadov, Nurəddin Tağızadə, Cinar Eyyubov Məmmədəli Xəlilov, Məhiyyədin Allahverdiyev, Ziyəddin Yusifov, Bahəddin Kərimov, Xəsəmməd Xəsəmmədov həyatlarını davam etdirirlər. Bu gün ümumiyyətlə sağ qalan Büyük Vətən məharibəsinin iştirakçısı 25 nəfərdir. Onlar ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin diqqət və qayğıından razıdırlar, yənə rayonun ictimai həyatında, cənclərin hərbi-vətənpərvərlik tərbiyəsində fəal iştirak edirlər.

İndi dünyanın əksər ölkələrində faşizm üzərində qələbənin 68 illik yubileyi təntənə ilə qeyd edilir. Bizim veteranlarımızın arzusu odur ki, elə bu ilde qələbəmizi Azərbaycanın bütövlüyünün bərpa olunması üzərində qeyd etsinlər.

Aslan CƏLİLOV.